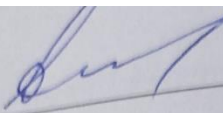
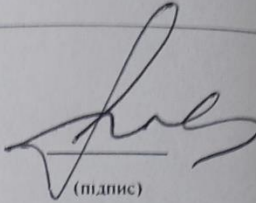

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

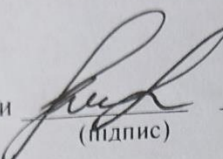
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Фінансово-правові засади соціального забезпечення
(фінансове право та фінанси)
(обов'язковий)

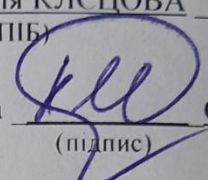
Спеціальність	D4 Соціальне забезпечення
Освітня програма	«Соціальне забезпечення»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

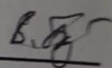
Розробник: Ірина САМОШКІНА к.е.н., доцент, доцент
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)
кафедри фінансів, банківської справи та страхування

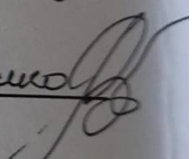
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування	протокол від <u>09.06.2025</u> № <u>19</u>
	Завідувач кафедри <u></u> <u>Сергій ФРОЛОВ</u> (підпис)

Погоджено:

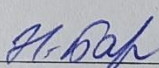
Гарант освітньої програми Наталія КЛЮЧОВА
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Олег РОГОВЕНКО
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Вікторія БОРИСОВА
(ПІБ)

 Наталія ВАШИШКО
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

 (Надія БАРАНІК)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 18.06 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Система соціального забезпечення та страхування України			
2	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра фінансів, банківської справи та страхування			
3	Статус ОК	Обов'язковий			
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Соціальне забезпечення / 232 Соціальне забезпечення			
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-			
6	Рівень НРК	6 рівень			
7	Семестр та тривалість вивчення	6 семестр, 15 тижнів			
8	Кількість кредитів ЄКТС	5			
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	Денна форма навчання	30	30	-	90
	Заочна форма навчання	6	6	-	138
10	Мова навчання	Українська			
11	Викладач/Координатор освітнього компонента	Самошкіна Ірина Дмитрівна, к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування			
11.1	Контактна інформація	Аудиторія 406с, консультації - Вівторок 12.00-14.00, тел. +380506059971. E-mail:ira_samoshkina@ukr.net			
12	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент забезпечує базову підготовку фахівця якісно нового рівня, здатного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми дослідницького характеру у галузі соціального забезпечення та соціального страхування, спрямований на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо цілісного розуміння сукупності правових норм і фінансових інструментів, що використовуються для забезпечення соціальних потреб громадян, фінансового забезпечення соціального страхування, соціального захисту на державному і місцевому рівнях, аналіз бюджетів фондів соціального страхування, Пенсійного фонду України. Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення джерел фінансування соціального забезпечення і соціального страхування населення; розуміння суті і тенденцій розвитку фінансових відносин у сфері державних фінансів та фінансового забезпечення процесів надання соціальної допомоги; формування практичних умінь в галузі соціально-економічного забезпечення вразливих категорій населення. Засвоєння здобувачами вищої освіти змісту освітнього компоненту «Фінансово-правові засади соціального забезпечення (фінансове право та фінанси)» дозволить майбутнім фахівцям ефективно використовувати одержані знання в установах соціального захисту населення та соціального страхування, страхових компаніях, фінансових, податкових органах, а також в інших сферах фінансово-економічної діяльності.			
13	Мета освітнього компонента	Формування цілісної системи знань з організації фінансового забезпечення організації галузі соціального забезпечення та соціального страхування, розуміння основ та моделей фінансового механізму соціального забезпечення прошаркам населення, які			

		потребують державного захисту, орієнтує на пошук взаємозв'язків та взаємозалежностей між механізмами ухвалення колективних рішень та вирішення проблем фінансового забезпечення надання соціальних допомог, оволодіння навичками і прийомами соціального страхування, пов'язаними з використанням навичок роботи у органах соціального захисту та фондах соціального страхування, вивчення особливостей діяльності недержавних пенсійних фондів та страхових компаній щодо надання послуг з недержавного пенсійного страхування, формування у здобувачів вищої освіти здібностей до проведення науково-практичних досліджень в галузі соціального страхування і презентації їх результатів.
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на: Історія та теорія соціального забезпечення, Економічні основи соціального забезпечення. 2. Освітній компонент є основою для Менеджмент соціального забезпечення, Соціальний аудит та інспектування в системі соціальних служб. 3. Обмеження відсутні
15	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету»: https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view
16	Ключові слова	Фінансово-правові засади соціального забезпечення, фінансові ресурси соціального забезпечення та соціального страхування, фінансові аспекти пенсійного забезпечення, бюджет Пенсійного фонду, бюджетування та фінансове планування в системі соціального забезпечення.
17	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5868

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹						Як оцінюється РНД
	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 14	ПРН 18	
ДРН 1 володіти понятійно-термінологічним апаратом в галузі соціального забезпечення та соціального страхування, визначати роль соціального забезпечення у перерозподілі ВВП, правові форми консолідації фінансових ресурсів соціального забезпечення, розуміти елементи та принципи функціонування фінансового механізму соціального забезпечення.	x		x	x			Тести, кейси
ДРН 2 аналізувати сучасний стан та фінансово-правовий статус фондів соціального страхування, фінансову автономію державних цільових соціальних фондів, формування та використання коштів Фонду соціального страхування на випадок безробіття та Пенсійного фонду України, бюджетний процес соціальних фондів.	x	x	x	x	x	x	Тести, ситуаційні завдання
ДРН 3 володіти навичками самостійної роботи з навчальної, методичної, наукової літератури, з нормативно-інструктивними матеріалами, первинною документацією фондів соціального страхування.	x	x		x	x		Тести, кейси
ДРН 4 використовуючи теоретичні знання сутності та організації системи соціального забезпечення та соціального страхування в Україні визначати роль кожного з фондів соціального страхування у фінансуванні соціальних виплат та послуг, володіти навичками здійснення управління та контролю фінансів соціального забезпечення, визначати стратегії забезпечення довгострокової фінансової життєздатності соціальних систем.	x	x	x	x	x	x	Тести, ситуаційні завдання
ДРН 5 володіти знаннями про фінансові та правові засади інвестування коштів соціального забезпечення, орієнтуватися у питаннях фінансового контролю та аудиту у сфері соціального забезпечення, розуміти структуру та побудову міжнародних та альтернативних фінансових моделей соціального забезпечення.	x		x		x	x	Контрольне тестування

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

ПРН 3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження

ПРН 4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;

ПРН 5. Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій;

ПРН 12. Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;

ПРН 14. Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення;

ПРН 18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги;

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна)			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з.		
<i>Тема 1 Сутність та фінансова архітектура соціального забезпечення в Україні</i> 1. Економічна природа соціального забезпечення та його роль у перерозподілі ВВП. 2. Багатоканальність фінансування соціального забезпечення: структура та порівняльний аналіз джерел. 3. Правові форми консолідації фінансових ресурсів соціального забезпечення (фонди, бюджети).	2	2	6/9	1,2,3,4,5,30,35
<i>Тема 2 Фінансовий механізм соціального забезпечення: елементи та принципи функціонування</i> 1. Поняття фінансового механізму соціального забезпечення та його складові (планування, формування, використання). 2. Принципи фінансування соціального забезпечення: фінансова стійкість, солідарність, справедливість. 3. Взаємозв'язок фінансового та правового регулювання у механізмі соціального захисту.	2	2	6/9	1,2,3,4,5,6,30,35
<i>Тема 3 Фінансово-правовий статус фондів соціального страхування</i> 1. Правовий статус та фінансова автономія державних цільових соціальних фондів. 2. Специфіка формування та використання коштів Фонду соціального страхування та Пенсійного фонду України. 3. Бюджетний процес соціальних фондів: планування, виконання, звітність та контроль.	2	2	6/9	1,2,4,5,6,19,35
<i>Тема 4 Єдиний соціальний внесок (ЄСВ) як основне джерело фінансування соціального страхування</i> 1. Економіко-правова природа ЄСВ, платники та об'єкти нарахування. 2. Роль ЄСВ у забезпеченні фінансової стійкості пенсійної системи та інших видів страхування. 3. Правові проблеми адміністрування та контролю за сплатою ЄСВ.	2	2	6/9	2,3,4,5,6,19,35
<i>Тема 5 Фінансові аспекти пенсійного забезпечення</i> 1. Фінансова модель солідарної пенсійної системи: актуарні розрахунки та дефіцит Пенсійного фонду. 2. Накопичувальна пенсійна система: фінансово-правові основи функціонування та інвестиційні ризики.	2	2	6/9	1,4,5,6,19,32,35

²Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

3. Державне фінансування пенсійних програм: субвенції, дотації та їх вплив на державний бюджет.				
<i>Тема 6 Фінансово-правове забезпечення допомоги по тимчасовій непрацездатності та безробіттю</i> 1. Порядок фінансування виплат по тимчасовій непрацездатності: розмежування джерел (ФСС, роботодавець). 2. Фінансова стійкість Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття: оцінка та прогнозування. 3. Фінансування активних та пасивних програм на ринку праці.	2	2	6/9	2,4,5,6,19,32,35
<i>Тема 7 Фінансування соціального захисту сімей з дітьми та малозабезпечених</i> 1. Правові форми та фінансові джерела державних соціальних допомог (адресна допомога, субсидії). 2. Механізми верифікації та монетизації соціальних виплат: фінансово-правові наслідки. 3. Роль місцевих бюджетів у фінансуванні соціальних програм та наданні пільг.	2	2	6/9	2,4,5,6,19,32,35
<i>Тема 8 Бюджетування та фінансове планування в системі соціального забезпечення</i> 1. Методологія складання фінансових планів та бюджетів соціальних фондів. 2. Баланс доходів і видатків: інструменти забезпечення фінансової рівноваги. 3. Прогнозування фінансових показників соціального забезпечення (демографія, інфляція, зайнятість).	2	2	6/9	1,2,3,5,6,30,31
<i>Тема 9 Фінансова стійкість та актуарна оцінка соціального страхування</i> 9.1. Поняття фінансової стійкості соціальних фондів та методи її оцінки. 9.2. Актуарна оцінка: методологія та її правове значення для тарифної політики. 9.3. Стратегії забезпечення довгострокової фінансової життєздатності соціальних систем.	2	2	6/9	1,2,3,4,5,35
<i>Тема 10 Правові та фінансові засади інвестування коштів соціального забезпечення</i> 1. Правові обмеження та вимоги до інвестування резервних коштів соціальних фондів (безпека, ліквідність, дохідність). 2. Управління активами накопичувальних пенсійних фондів: фінансові інструменти та нагляд. 3. Міжнародний досвід інвестування соціальних коштів та його правове регулювання.	2	2	6/9	1,3,5,6,17,30
<i>Тема 11 Фінансовий контроль та аудит у сфері соціального забезпечення</i> 1. Види та суб'єкти фінансового контролю (державний, відомчий, незалежний аудит). 2. Правові засади фінансового аудиту використання коштів соціального забезпечення.	2	2	6/9	2,3,6,17,30

3. Фінансова відповідальність за нецільове використання коштів соціальних фондів.				
Тема 12 Порівняльний аналіз фінансових моделей соціального забезпечення (Бісмарка та Беверіджа) 1. Фінансова модель Бісмарка (страхова) та її відмінності від моделі Беверіджа (бюджетна): переваги та недоліки. 2. Міжнародний досвід реформування фінансування соціальних систем (на прикладі ЄС). 3. Вплив глобалізаційних процесів на фінансову стійкість національних систем соціального захисту.	2	2	6/9	1,3,5,6,30
Тема 13 Проблеми дефіциту та шляхи підвищення фінансової ефективності соціального забезпечення 1. Фактори, що впливають на фінансовий дефіцит соціальних фондів (демографія, тіньова економіка). 2. Шляхи підвищення фінансової ефективності та оптимізації видатків соціального забезпечення. 3. Перспективи фінансової реформи соціального забезпечення в Україні (концепції, правові ініціативи).	2	2	6/10	2,3,6,12,17,30
Тема 14 Недержавне (додаткове) соціальне забезпечення: фінансово-правове регулювання 1. Роль та місце недержавних пенсійних фондів (НПФ) та страхових компаній у фінансуванні соціального захисту. 2. Фінансовий нагляд та ліцензування діяльності НПФ. 3. Стимулювання розвитку добровільного страхування: податкові пільги та їх фінансовий ефект.	2	2	6/10	1,3,5,6,30,35
Тема 15 Фінансові аспекти медичного страхування в системі соціального захисту 1. Джерела фінансування системи охорони здоров'я та впровадження обов'язкового медичного страхування. 2. Механізми оплати медичних послуг (тарифи, глобальний бюджет) та їх вплив на якість. 3. Фінансово-правове регулювання приватного медичного страхування.	2	2	6/10	1,2,3,5,12,17,30
Всього	30	30	90/138	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН1	Лекції (оглядова, проблемна), пояснення на практичних / семінарських заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, brainstorm, захист кейсів, складання тесту
ДРН 2	Лекції (оглядова, дискусійна), пояснення на практичних заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, мозковий штурм	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, робота з використанням аналітичних методів, виступ, виконання презентації аналітичного дослідження

ДРН3	Оглядова лекція, семінар-дискусія, тестування, пояснення	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, Mind Maps, захист кейсів, складання тестів
ДРН 4	Оглядова лекція, семінар-дискусія, тестування, пояснення, кейс-метод	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, інтерактивні відео та квізи, захист кейсів, складання тестів
ДРН 5	Оглядова лекція, пояснення на практичних заняттях, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання,	Робота з конспектом лекцій в системі Moodle, робота в мережі Інтернет, експертна оцінка, захист контрольної роботи

Дистанційне навчання реалізується через систему дистанційної освіти (СДО) з використання платформи Moodle. Матеріали для вивчення дисципліни викладені на сторінці курсу «Система соціального забезпечення та страхування України» у відповідності до навчальної програми. З кожної теми студентам надається лекційний матеріал, додаткові навчальні матеріали у вигляді методичних рекомендацій для практичних занять та самостійної роботи, а також перелік завдань для семінарських та практичних робіт. Для оцінювання роботи студентів на семінарських та практичних заняттях по темах дисципліни передбачено блок тестових питань, практичних завдань.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тести, кейси	30 балів / 20%	До 15 тижня
2.	Тести, ситуаційні завдання	20 балів / 10%	До 7 тижня, 11 тижня
3.	Контрольне тестування	20 балів / 20%	До 13 тижня
4.	Екзамен– письмовий (тести множинного вибору (10 питань), 3 теоретичних питання) і співбесіда	30 балів / 30%	За розкладом

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Тести, кейси	<8 балів	8-11	11-14 балів	15 балів
	Частково виконана робота, оформлення не відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію, обробляє та інтерпретує дані, одержані результати, оформлення роботи частково відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам
Тести, ситуаційні завдання	<12 балів	12-14 балів	15-19 бали	20 балів
	Частково виконана робота, оформлення не відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію, обробляє та інтерпретує дані, одержані результати, оформлення роботи частково відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам

³Зазначити компонент сумативного оцінювання

⁴Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

Тести, кейси	<8 балів	8-11	12-14 балів	15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Контрольне тестування	<12 балів	12-15	16-19 балів	20 балів
	Частково виконана робота, оформлення не відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент виявляє елементарні знання окремих положень навчального матеріалу, зіставляє, узагальнює та аналізує інформацію, обробляє та інтерпретує дані, одержані результати, оформлення роботи частково відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі, студент обґрунтовано викладає навчальний матеріал, аналізує, синтезує, узагальнює та оцінює інформацію, обробляє та логічно інтерпретує дані, одержані результати, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам	Робота виконана в повному обсязі; студент вільно, самостійно й аргументовано викладає навчальний матеріал, глибоко та всебічно розкриває його зміст, шукає, аналізує, синтезує, узагальнює та критично оцінює інформацію, оформлення тексту, таблиць, рисунків, літератури відповідає вимогам

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Експрес-опитування після вивчення кожної теми	Кожне заняття
2	Обмін думками	2, 4, 6, 8, 10, 13 тиждень
3	Самооцінка поточного тестування	7 тиждень, 14 тиждень
4	Розгляд кейсів	1 тиждень, 9 тиждень
5	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після захисту контрольної роботи	8 тиждень, 12 тиждень
6	Розв'язання задач	6, 7, 13, 14 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і нормативного оцінювання.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

2.1. Основні джерела

2.1.1. Підручники, посібники

1. Дубич К.В. Історія і теорія соціального забезпечення в Україні та за кордоном. Том 1. *Видавництво Магнолія-2006*. 2024. 272 с.
2. Дубич К.В. Практика соціального забезпечення конкретних категорій населення. Том 2. *Видавництво Магнолія-2006*. 2024. 429 с.
3. Марич М.Г. Соціальне страхування : навч. посібник. *Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича*. 2022. 176 с.
4. Право соціального забезпечення : навчальний посібник / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К. В. Бориченко, В. С. Тарасенко, Є. В. Краснов, О. С. Щукін, А. О. Гудзь, О. В. Корнілова; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. – Одеса. 2022. 266 с. <https://doi.org/10.32837/11300.16223>
5. Соціальне забезпечення в Україні : навч. посібник / кол. авторів ; за ред. А. Я. Кузнецової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. *Львів : Університет банківської справи*, 2021. 547 с.

2.1.2. Методичне забезпечення

6. Самошкіна І.Д., Борисова В.А. Соціальне страхування: конспект лекцій для студентів спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”, ос. – бакалавр, денної і заочної форми навчання. Суми, СНАУ. 2019. 59 с. (Протокол №5 від 26.03.2019)
7. Самошкіна І.Д., Борисова В.А. Соціальне страхування: методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи для студентів за спеціальністю 072 “Фінанси, банківська справа та страхування” денної і заочної форми навчання. Суми, СНАУ. 2022. 85 с. (Протокол №6 від 12.12. 2022)
8. Самошкіна І.Д., Борисова В.А. Соціальне страхування: Методичні вказівки щодо проведення практичних занять для студентів 4 курсу напряму підготовки спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування” освітнього ступеня - бакалавр денної і заочної форми навчання. Суми, СНАУ. 2023. 39 с. (Протокол №7 від 12.01. 2023)

2.1.3. Інші джерела

9. Бондар, М. (2021). Соціальне забезпечення та соціальний захист в Україні. *Економіка та суспільство*, (34). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-10>
10. Гузенко О., Хайлова Т. Право соціального забезпечення: рольовий сегмент та принципи *Соціальні права та їх захист адміністративним судом: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 4 вер. 2020 р.). Київ, 2020. С. 21–24. URL: <https://rm.coe.int/materials-socialrights-2020/1680a165f8>
11. Даніліна М. Конституція України та соціальний захист населення. *Соціальні права та їх захист адміністративним судом: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 4 вер. 2020 р.). Київ, 2020. С. 25–29. URL: <https://rm.coe.int/materials-socialrights-2020/1680a165f8>

12. Зеленська М. В., Завада О. Г. Роль загальнообов'язкового державного соціального страхування в державному управлінні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 123–129. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2021/22.pdf
13. Машевська А.А. Особливості нарахування єдиного соціального внеску. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. Випуск 39-2. 2019. С. 103-107/ URL: http://bses.in.ua/journals/2019/39_2_2019/22.pdf
14. Поляріна, Є., Акімова, О. (2021). Аналіз соціального забезпечення та статистика внутрішньопереміщених осіб в Україні. *Економіка та суспільство*, (33). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-30>
15. Пунтус Д.А. Соціальне забезпечення як право людини та обов'язок держави. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2024. №2. С. 136-140. URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2024/2/24.pdf>
16. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 8 липня 2010 р. № 2464-VI. (Редакція станом на 01.01.2025 р.) Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
17. Закон України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” № 1058-ІУ від 09.07.2003. (Редакція станом на 04.04.2025 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
18. Закон України “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування” № 1105 – XIV від 01.01.1999 р. (Редакція станом на 08.05.2025 р.).- URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1105-14>
19. Закон України “Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” № 2213 – III від 02.03.2000 р. (Редакція станом на 19.12.2024). URL: <https://zakon.help/law/1533-III/>
20. Закон України “Про недержавне пенсійне забезпечення” № 1057-ІУ від 09.07.2003 р. (Редакція від 01.01.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>
21. Самошкіна І.Д. Сидорук З.О. Особливості реформування вторинної ланки медичної допомоги в Україні. *The XII th International scientific and practical conference «Advancing in research and education»* December 07 - 10, 2020 La Rochelle, France. Р. 238-242.
22. Самошкіна І.Д. Розвиток соціального страхування та системи соціального забезпечення в Україні. *Сталий розвиток економіки*. № 3 (54) 2025. С. 97-106. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/issue/view/35>
23. Самошкіна І.Д. Становлення та розвиток медичного страхування в Україні. Причорноморські економічні студії. Випуск 54/2020, ПУ Причорноморський НДІ економіки та інновацій, 2020. С. 218-223.
24. Середа О. О. Фінансування бюджетних установ: проблеми і перспективи. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1018/976>
25. Соціальна допомога та виплати в умовах воєнного стану. *Урядовий портал*. 2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/socialna-dopomoga-ta-viplati-v-umovah-voyennogo-stanu>

26. Соціальні послуги в умовах війни: нові зміни та виклики. *Лабораторія законодавчих ініціатив*. 2023. URL: <https://parlament.org.ua/analytics/soczialni-poslugy-v-umovah-vijny-novi-zminy-ta-vyklyky/>

27. Тулай О. Фінансове забезпечення державних соціальних програм: концептуальні домінанти у контексті досягнення цілей сталого розвитку України. *Світ фінансів*. 2020. № 4(65). С. 8-22.

28. Чудик-Білоусова Н. І. Роль бізнесу у формуванні системи недержавного соціального забезпечення в умовах глобалізації. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2022. № 5. С. 51-59.

29. Які соціальні виплати доступні в Україні. *Finance.ua*. URL: <https://finance.ua/ua/goodtoknow/yaki-sotsialni-vyplaty-dostupni-v-Ukraini>

30. Петик Л. О., Корж М. А. Фінансування соціального захисту в Україні на основі найкращих практик ЄС. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 11/2. С. 23-27.

31. Ana Llena-Nozal, Rodrigo Fernández, Sarah Kups Provision of social services in EU countries. *OECD Social, Employment and Migration Working Papers*. 2022. No. 276. 84 p.

2.2 Додаткові джерела

32. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. URL: <http://www.pfu.gov.ua/>

33. Офіційний сайт Фонду на випадок безробіття. URL: <https://www.dcz.gov.ua/storinka/pro-pravlinnya-fondu>

34. Офіційний сайт Європейської організації страхування та пенсійного забезпечення (EIOPA). URL : <https://eiopa.europa.eu>

35. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>